6-8. S?n?flar ?leti?im Beceri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *6-8. S?n?flar ?leti?im Beceri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16134

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

6-8. S?n?flar ?leti?im Beceri Ölçe?i (?BÖ), ortaokul 6., 7. ve 8. s?n?f ö?rencilerinin matematik dersi ö?retim program?nda belirtilen ileti?im becerilerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçek, 4'lü Likert tipi derecelendirme format?nda olup, toplam 15 maddeden ve üç alt boyuttan olu?maktad?r. Geli?tirme çal??mas?, ölçe?in yap?sal geçerli?ini ve güvenirli?ini sa?lamak üzere kapsaml? istatistiksel analizler içermektedir.

Bu ölçek, ö?rencilerin matematiksel dü?üncelerini ifade etme, ?ekil ve sembolleri yorumlama, matematiksel dili günlük ya?am durumlar?nda kullanma gibi temel ileti?im yeteneklerini de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Ölçe?in geli?tirilme süreci, Karadeniz Teknik Üniversitesi'nde yürütülen bir doktora tezi kapsam?nda tamamlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

?leti?im becerisi, matematik e?itimi, 6-8. s?n?flar, ölçek geli?tirme, Likert, matematiksel dil, ölçme arac?.

Yazarlar

?lknur ÖZPINAR

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 6. ve 8. s?n?flar aras?ndaki ö?rencilerin matematik ö?retim program?nda tan?mlanan ileti?im becerileri düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu becerilerin ölçülmesi, e?itimcilerin ve ara?t?rmac?lar?n ö?rencilerin matematiksel kavramlar? anlama ve ifade etme yeterliliklerini de?erlendirmesine olanak tan?r.

Ölçek, ö?rencilerin matematiksel bilgiyi okuma, dinleme, konu?ma ve yazma yoluyla aktarma yeteneklerini sistematik olarak analiz etmek için tasarlanm??t?r. Bu sayede, matematiksel ileti?imdeki güçlü ve zay?f yönlerin tespit edilmesi hedeflenmi?tir.

Yap?

6-8. S?n?flar ?leti?im Beceri Ölçe?i, matematiksel ileti?im becerisi yap?s?n? üç temel alt boyutta incelemektedir:

Okuma ve Dinleme: Ö?rencilerin matematiksel ?ekilleri, say?lar? ve sembolleri do?ru bir ?ekilde okuma ve yorumlama yetene?ini kapsar (3 madde).
Konu?ma ve Yazma: Ö?rencilerin matematikte kullan?lan k?saltma, sembol ve terimlerin

ARABPSYCHOLOGY.COM

anlamlar?n? sözlü veya yaz?l? olarak ifade etme becerisini içerir (6 madde).
Matematik Dilini Etkili Kullanma: Matematiksel dili günlük hayata ait durumlarda uygun ve etkili bir biçimde kullanma yeterlili?ini de?erlendirir (6 madde).

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini belirlemek amac?yla temel bile?enler faktör analizi uygulanm??t?r. Analiz öncesinde veri setinin faktör analizi için uygunlu?u test edilmi?tir.

Örneklem Yeterlili?i: Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) testi de?eri 0.895 olarak bulunmu?tur. Bu yüksek de?er, örneklemin faktör analizi için yeterli oldu?unu göstermektedir.
Korelasyon Uygunlu?u: Barlett Sphericity testi, korelasyon matrisinde yüksek oranl? korelasyonlar?n varl???n? test etmi? ve $chi^2=1.962$ (sd=105) de?eri ile p<.001 anlaml?l?k düzeyinde bulunmu?tur. Bu sonuç, de?i?kenler aras?nda faktörlenebilir düzeyde ili?ki oldu?unu do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, faktör analizi sonuçlar?yla birlikte de?erlendirilmi?tir. ?ç tutarl?l?k güvenirli?i, Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanarak belirlenmi?tir. Yap?lan güvenirlik analizleri sonucunda a?a??daki istatistiksel de?erler elde edilmi?tir:

Faktör yükleri ve özde?erler.
Aritmetik ortalamalar ve standart sapma de?erleri.
Çarp?kl?k (skewness) ve bas?kl?k (kurtosis) de?erleri.
Ortak varyans de?erleri (h^2).
Madde ay?rt edicilik de?erleri (t) ve madde-toplam puan korelasyon de?erleri (r).
Faktörlerin aç?klad?klar? varyans yüzdeleri.

Bu de?erler, ölçe?in alt boyutlar?n?n ve genel yap?s?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Faktör Analizi

Faktör analizinde, faktörlerin birbirinden ba??ms?z yap?lar olu?turmas?n? sa?lamak amac?yla varimax dik döndürme i?lemine ba?vurulmu?tur. Toplam faktör say?s?na karar verme sürecinde özde?er (eigen value), toplam varyansa katk? yüzdesi ve çizgi grafi?i (scree plot) ölçütleri kullan?lm??t?r.

Analizin ilk sonuçlar?, ölçe?in özde?eri 1.00'in üzerinde olan üç bile?ene sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Çizgi grafi?i incelendi?inde de, en belirgin k?r?lman?n üçüncü faktörde oldu?u

ARABPSYCHOLOGY.COM

gözlenmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in teorik olarak öngörülen üç alt boyutlu yap?s?n? istatistiksel olarak desteklemektedir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: 15 madde, 3 alt boyut

Derecelendirme: 4'lü Likert (1=zay?f - 4= çok iyi)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: 6-8. S?n?flar (Yakla??k 11-14 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Matematik ö?retim program?nda yer alan ileti?im becerilerini ölçmeye yönelik bir çal??ma kapsam?nda yer alan ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (self-report) veya gözlem temelli derecelendirme (ö?retmen/ara?t?rmac? taraf?ndan).

Anahtar Kelimeler

Matematiksel ileti?im, temel bile?enler faktör analizi, güvenirlik, geçerlik, Cronbach Alfa, Varimax.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?lknur ÖZPINAR

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Bilgi mevcut de?il.

?leti?im E-posta Adresi: ilknurozpinar@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Karadeniz Teknik Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon (Tez dönemi itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, ?lknur Özp?nar taraf?ndan 2012 y?l?nda tamamlanan doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in akademik kullan?m izinleri ve ticari ücretlendirme detaylar? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan

ARABPSYCHOLOGY.COM

indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: 6-8-siniflar-iletisim-beceri-olcegi-toad.pdf

Tezin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Kaynaklar

Özp?nar, ?. (2012). *6-8. s?n?flar matematik ö?retim program?nda yer alan becerileri ölçmeye yönelik ölçek geli?tirme çal??mas?* (Doktora tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
Kalayc?, ?. (2010). *SPSS Uygulamal? Çok De?i?kenli ?statistik Teknikleri.* Ankara: Gazi Kitabevi. (Bu kaynak, geçerlik analizlerinde kullan?lan istatistiksel yöntemlerin dayana??n? olu?turmaktad?r.)

6-8. S?n?flar ?leti?im Beceri Ölçe?i Maddeleri

Ölçek toplam 3 alt boyut ve 15 maddeden olu?maktad?r:

Okuma ve Dinleme (3 madde): ?ekil, say? ve sembolleri do?ru ?ekilde okur.
Konu?ma ve Yazma (6 madde): Matematikteki k?saltma, sembol ve terimlerin anlamlar?n? ifade eder.
Matematik Dilini Etkili Kullanma (6 madde): Matematiksel dili günlük hayata ait durumlarda uygun ve etkili bir biçimde kullan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM